

ĐẠI HỘI ÂM NHẠC TRUYỀN THỐNG LẦN II

Phỏng vấn nhạc sĩ đàn bầu **PHẠM ĐỨC THÀNH**

LTS: Từ ngày 19 tháng 7 đến ngày 22 tháng 7 năm 2013, Đoàn Văn Nghệ Dân Tộc Hưởng Việt sẽ đại diện các nhóm nhạc dân tộc Việt Nam trên toàn thế giới tổ chức Đại Hội Âm Nhạc Truyền Thống lần 2, tại hý viện Shorecrest Performing Arts Center, thành phố Shoreline, nằm về phía bắc thành phố Seattle. Theo ban tổ chức, đại hội được tổ chức với mục đích trao dồi kinh nghiệm giảng dạy, học tập, và phát huy bộ môn âm nhạc cổ truyền Việt Nam. Để tìm hiểu thêm về đại hội âm nhạc truyền thống mang tầm vóc quốc tế lần đầu tiên được tổ chức tại địa phương, chúng tôi xin mạn phép giới thiệu đến bạn đọc vài trao đổi giữa tuần báo NVNN với Nhạc sĩ Phạm Đức Thành, giải nhất đàn bầu và nghệ sĩ của các chương trình Thúy Nga Paris By Night, người sẽ có mặt tham dự trong suốt thời gian đại hội.

Độc giả của tuần báo Người Việt Ngày Nay có lẽ đã biết nhiều đến Nhạc sĩ Phạm Đức Thành qua hình ảnh của anh cùng cây đàn bầu đệm nhạc cho những nhạc phẩm quê hương trữ tình trong các chương trình văn nghệ của Trung Tâm Thúy Nga. Anh tốt nghiệp Thủ Khoa Đại Học bộ môn Nghiên cứu và Biểu diễn Nhạc cổ truyền Việt Nam vào tháng 10 năm 1983 cùng với nhiều giải thưởng danh dự mang đẳng cấp quốc gia. Bằng cả tâm lòng và công sức cho việc tìm hiểu và khổ luyện những ngón đàn dân tộc, Nhạc sĩ Phạm Đức Thành đã có công đưa tiếng đàn bầu Việt Nam lên một ngôi thứ quan trọng trong nền âm nhạc thế giới. Những buổi trình diễn đàn bầu của anh tại các sân khấu âm nhạc quốc tế đã tạo được tiếng vang rộng rãi cùng sự hâm mộ trong lòng khán giả yêu âm nhạc trên thế giới, mang lại niềm vinh dự và hạnh diện cho người Việt Nam.

Nhạc sĩ Phạm Đức Thành hiện cùng gia đình định cư tại thành phố Montréal, Canada, anh sẽ đến biểu diễn và thuyết trình tại Đại Hội Âm Nhạc Truyền Thống lần 2 vào tháng 7 tới đây.

Để giữ vé cho đêm đại hội hoặc ghi danh tham dự các buổi thuyết trình, quý bạn đọc có thể liên lạc Đoàn Văn Nghệ Dân Tộc Hưởng Việt qua điện thoại (425) 361-2265, website: <http://vietmelody.org>, email: info@vietmelody.org

NVNN: Ở các chương trình đại nhạc hội do Trung Tâm Thúy Nga tổ chức, khán giả thường thấy sự xuất hiện của nhạc sĩ trình diễn các loại nhạc khí cổ truyền chung với các giàn nhạc tây phương. Âm nhạc cổ truyền Việt Nam dựa trên hệ thống ngũ cung, sự kết hợp giữa xưa và nay này có gây trở ngại gì cho nhạc sĩ trong lúc trình diễn?

NS Đức Thành: Chào các quý vị độc giả của tuần báo Người Việt Ngày Nay và các bạn yêu mến âm nhạc truyền thống của xứ mình. Như các bạn đã biết, nhạc cụ mà Phạm Đức Thành thường xuất hiện trên Show Thúy Nga chính là cây đàn bầu 1 dây và đàn cô (Đàn Nhị). Cây đàn bầu tôi rất yêu thích đã trên 50 năm nay, mỗi một năm trôi qua, tôi đã chứng kiến sự lớn mạnh của nó qua các bộ môn âm nhạc truyền thống. Lúc đầu các nghệ nhân chỉ gảy 1 vài bài đơn giản như trống quân, cò lá hay bình bán kim tiền, sa mạc lầy kiêu, sau đó đến chèo, ca Huế, và cải lương rồi tiếp theo là dân ca, tân nhạc trong nước và ngày nay thì đàn bầu có thể đàn được cả nhạc Rock, nhạc cao bồi, hay nhạc cổ điển tây phương, nhạc dân ca và truyền thống của các nước. Như vậy chúng ta có thể có 1 kết luận rằng đàn bầu có thể diễn tấu được rất nhiều thể loại âm nhạc từ âm nhạc cổ truyền VN đến các dòng nhạc phương tây, và các nước khác.

Khi còn ở Việt nam, tôi đã là một nhạc sĩ chuyên đàn bầu với các bài nhạc ngoại quốc mỗi khi có các đoàn du lịch đến thăm REX Hotel, do vậy khi đàn với dàn nhạc Tây Phương trong show Thúy Nga, thì không có gì khó khăn cả, bởi vì dòng nhạc Tây phương, chỉ cần đàn thật đúng nốt, đúng nhịp cùng tiếng đàn trong trẻo là đã thành công, còn nhạc cổ truyền còn phải rung đúng, vỗ đúng và còn mang được âm hưởng của miền đó qua những dấu láy luyến.

NVNN: Thật đúng như nhạc sĩ vừa đề cập, âm nhạc Việt Nam muốn thể hiện đúng cách không phải là một điều dễ. Nhạc sĩ có thể kể một kỷ niệm đáng nhớ nhất và cây đàn bầu cũng như âm nhạc cổ truyền VN.?

NS Đức Thành: Tôi có 1 kỷ niệm đáng nhớ nhất trong cuộc đời chơi đàn bầu là thời gian tôi ở Nhà Hát chèo Việt nam, khi tôi đàn bầu, vì mãi say mê đàn quá nên đàn hơi nhiều và lấn át các đàn anh, mọi người thấy tôi háo hức quá nên trong vở diễn họ không đàn nữa, và tôi 1 mình cứ đàn 1 mình, khi nhìn các bậc đàn anh họ quay mặt đi, tôi rất xấu hổ vì mình nhỏ, mình đàn chưa hay mà muốn đàn nhiều. Những hình ảnh đó tôi không bao giờ quên được, họ đã góp ý cho tôi và có người còn nói nặng lời nữa. Sau đó tôi đã rút ra 1 bài học quý giá khi hòa tấu nhạc cổ truyền là mình phải biết nhường nhịn nhau và tôn trọng nhau như tình thương trong cuộc sống.

NVNN: Anh có thu âm một số CD nhạc cổ truyền do Trung Tâm Thúy Nga phát hành, trong các CD này, CD nào anh ưng ý nhất?

NS Đức Thành: Hiện nay tôi đã thực hiện trên 10 CD do Canada sản xuất cùng tôi. Riêng Thúy Nga, tôi đã thu thanh 3 CD, mỗi CD là 1 bước tiến về nghệ thuật. CD đầu tiên tựa đề Ngôi Tựa Mạn Thuyền là những bài dân ca phổ thông cùng dòng nhạc tiên chiến. CD thứ 2 Làng Tôi gồm những bài tình ca quê hương và Mẹ hiền. CD thứ 3 là Giọt Mưa Thu, là CD tôi tâm đắc hơn bởi tôi đầu tư kỹ càng hơn.

NVNN: Anh có những dự định gì về con đường nghệ thuật trong tương lai?

NS Đức Thành: Thừa các bạn, hiện nay tôi đang đọc quyền 1 web site: <http://danbau.com>, qua web này tôi sẽ giới thiệu cho những ai muốn nghe tiếng đàn của

tôi. Ngoài ra bạn có thể học đàn bầu dễ dàng bởi tôi dạy qua DVD kèm theo sách. Vừa qua, tôi đã kết hợp với các nghệ sĩ bậc nhất về ca hát truyền thống và các dàn nhạc chèo, ca Huế và Cải lương hòa tấu những bài bản nổi tiếng để làm tăng thêm giá trị cây đàn bầu Việt nam.

NVNN: Xin anh cho biết thêm về Trường Nhạc Việt Nam (Vietnamese Music School) mà anh thành lập ở Toronto.

NS Đức Thành: Để gìn giữ một truyền thống âm nhạc Việt khỏi bị mai một và cũng là một niềm đam mê giảng dạy từ mấy chục năm nay, tôi đã soạn lại một chương trình thật đơn giản, rất dễ hiểu cho mọi người có thể học được. Tôi đã giành dụm tiền để có những phương tiện hiện đại nhất để đầu tư cho nhạc sinh của thế kỷ 21, cụ thể là trang bị những màn hình lớn thay bảng đen viết bài nhạc trên computer để học sinh, có thể phóng to nhỏ tùy ý, có thể bài nhạc đàn nhanh chậm theo ý mình, và có thể in ra rất sạch đẹp, các học sinh học xong mỗi bài đều có phần hòa âm đệm theo nên các nhạc sinh học rất thú vị và mê say, do vậy các học sinh rất mau chóng trình diễn.

Ngoài những bộ môn nhạc cổ, tôi còn kết hợp với các nhạc sĩ giảng dạy các nhạc cụ Piano, Guitar Tây phương và đặc biệt chú ý chương trình đọc nhạc, ghi nhạc 5 dòng, Vì nếu một nhạc sinh giỏi nhạc 5 dòng thì học bất cứ nhạc cụ gì cũng rất nhanh hiểu biết.

NVNN: Trong những năm giảng dạy nhạc cổ truyền VN, anh có lời khuyên gì cho các học viên theo đuổi bộ môn âm nhạc cổ truyền?

NS Đức Thành: Theo tôi, muốn học nhạc cổ truyền, điều đầu tiên là phải đam mê, học phải dựa trên khoa học, phải thông thạo đọc nhạc 5 dòng, tại sao vậy, vì nhạc 5 dòng là cái khung cho chúng ta thiết kế một bản nhạc chắc chắn về độ cao, và nhịp độ, nếu chỉ dừng lại ở đây thì bản nhạc còn khô khan, do vậy các bạn phải học thêm ca hát truyền thống để lấy mẫu âm qua những chữ nhạc, luyện nốt gì, như vậy tiếng đàn của mình mới về với âm hưởng dân tộc. Nếu các bạn muốn tiến xa hơn nữa thì phải hiểu thêm tính năng mỗi nhạc cụ mình chơi, phát triển thêm hay làm bớt đi những nét nhạc sao cho có tiếng khoan như gió thổi ngoài, Tiếng mau xấp xập như trời đổ mưa.

Nói tóm lại muốn chơi nhạc truyền thống hay, phải chơi cho đúng phong cách, qua hơi nhạc sau đó mới làm cho hay thêm qua sự biến đổi những tiết tấu phù hợp với cây đàn mình chơi. Chúng ta nên kết hợp với âm hưởng thời đại nhưng không phá đi nét đậm đà của truyền thống

NVNN: Trước khi có dịp hội ngộ vào tháng 7 tới đây, Nhạc sĩ có nhắn điều gì với quý khán giả yêu mến tiếng đàn bầu của anh cũng như với độc giả của tuần báo Người Việt Ngày Nay?

NS Đức Thành: Kính thưa các quý độc giả của Tuần báo Người Việt Ngày Nay cùng các bạn yêu mến tiếng đàn của tôi. Rất mong các bạn đến tham dự hội nghị âm nhạc Truyền thống, các bạn sẽ thấy sự trưởng thành của các thế hệ, các bạn sẽ thấy những giáo sư âm nhạc đang cố giữ tiếng đàn tiếng hát quê mình, và Đức Thành cũng mang những CD rất mới, rất hiện đại về cây đàn bầu cho quý vị thưởng thức. Một lần nữa chúc các anh chị của Tuần báo Người Việt Ngày Nay cùng các bạn độc giả mọi sự như ý và hẹn gặp lại vào thời gian Đại hội âm nhạc truyền thống được tổ chức vào tháng 7 tới đây.

Bạn nào muốn tìm hiểu và học đàn bầu, các bạn vào web <http://danbau.com> nhé.